

Miljö, klimat och investeringar i Stockholms stad

Stockholm är en av de ledande miljestäderna i Europa och bedriver sedan länge ett ambitiöst och prisbelönt miljöarbete. Staden blev Europas första miljöhuvudstad 2010 och Sveriges klimatstad i WWF:s stadsutmaning Earth Hour Challenge 2014. Dessa utmärkelser har blivit möjliga genom ett strukturerat och målmedvetet miljöarbete under lång tid: Staden var tidig med utbyggnad av tunnelbana och fjärrvärme och det första stadsövergripande miljöprogrammet antogs 1976.

När Stockholm 2010 utsågs till Europas första miljöhuvudstad av europakommissionen var ett av de främsta kriterierna hur staden arbetat för att integrera miljöarbetet som en självklar del av stadens ledningssystem och att staden på så sätt kan garantera att miljöaspekter beaktas i budgetar, operativ planering, rapportering och uppföljning.

I stadens budget fastställer kommunfullmäktige inriktningsmål för staden och i 2021 års budget är dessa tre till antalet.

- Mångsidig storstad för alla
- Hållbart växande och dynamisk
- Smart och innovativ storstad

Målet ”Hållbart växande och dynamisk” är det mål som främst har bäring på den ekologiska dimensionen av hållbarhet inom staden.

Stadens miljöarbete definieras i Stockholms Miljöprogram som är ett stadsövergripande styrdokument och integrerat i stadens överordnade system för ledning och uppföljning för all verksamhet och ekonomi.

Programmet omfattar 7 övergripande miljömål som utgör en lokal precisering av de 16 nationella miljökvalitetsmålen. Varje mål anknyter dessutom till FN:s hållbarhetsmål under Agenda 2030.

Till dessa mål följer ett stort antal delmål och förslag på indikatorer för regelbunden uppföljning.

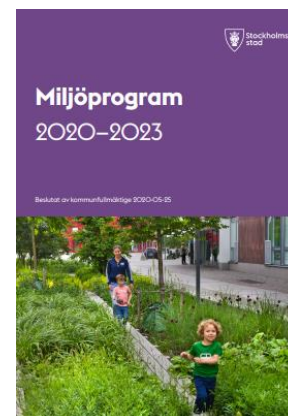
I maj 2020 antog kommunfullmäktige stadens klimathandlingsplan. Stockholm har halverat sina utsläpp av växthusgaser sedan 1990 och arbetar nu för att bli en stad fri från fossila bränslen till 2040.

Handlingsplanen anknyter till målen i miljöprogrammet och syftar till att staka ut vägen mot fossilbränslefrihet. Handlingsplanen kvantifierar reduktionsbehov samt definierar nödvändiga åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser till 1,5 ton koldioxidekvivalenter per stockholmare och år till 2023 vilket är nödvändigt för att nå det långsiktiga målet om fossilbränslefrihet. Ambitionerna är höga och utmaningarna i en växande stad är stora.

Under det senaste decenniet har Stockholms befolkningstillväxt varit snabb. Befolkningsökningen innebär att staden behöver göra omfattande investeringar i bl.a. bostäder, skolor, förskolor, samt infrastruktur för transporter, avloppsrening och sophantering för att kunna möta behoven hos en växande befolkning.

En av stadens främsta utmaningar är att möta ett växande behov av bostäder. Staden har ett ambitiöst mål om att möjliggöra för byggnation av 140 000 klimatsmarta bostäder under perioden 2010-2030. För att säkerställa att bostäderna byggs i enighet med stadens miljömål krävs god stadsplanering i ett tidigt skede. Stadens översiktsplan och framkomlighetsstrategi ger vägledning och stöd i beslut om användningen av mark och vattenområden samt hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras. De allmännyttiga bostadsbolagen bygger bostäder med en miljöstandard som minst uppfyller Sweden Green Building Councils krav för Miljöbyggnad "Silver" och staden ställer hårda krav på låg energianvändning för de fastigheter som privata entreprenörer bygger på av staden anvisad mark.

I stadens miljöprofilområden är fokus på hållbarhet extra tydligt och tanken är att lärdomar från de lösningar som utvecklas inom ramen

för dessa profilområden ska komma att användas/implementeras i stadens övriga bebyggelse i framtiden.

Staden genomför också satsningar på energieffektiviseringar vid renoveringar i det befintliga fastighetsbeståndet och ett stort antal av stadens byggnader har certifierats enligt metoden ”BREEM in use”.

För att säkerställa stadens motståndskraft i en framtid med ett förändrat klimat pågår ett stort antal klimatanpassningsåtgärder i staden. Stockholm Vatten och Avfall AB har tillsammans med stadens miljöförvaltning utvecklat en skyfallsmodell för att kartlägga översvämningsrisker i staden vid extrema skyfall. Modellen utgör underlag till stadens klimatanpassningsarbete.

För att förebygga risken för översvämningar i stadens avloppssystem bygger staden ut avloppsreningsverket i Henriksdal. Utbyggnationen innebär att kapaciteten i Henriksdal fördubblas och säkerställer en hållbar och säker vattenanvändning i staden. Det nya verket kommer att bli ett av världens modernaste och genom så kallad membranfiltrering uppnås bättre avskiljning av partiklar, mikroplaster och bakterier i vattnet.

Stadens största enskilda investering är ombyggnationen av Slussen. Slussen är en central investering ur klimatanpassningssynpunkt.

Den nya slussens konstruktion innebär att möjligheterna att tappa vatten ur Mälaren ökar, vilket minskar översvämningsriskerna i Stockholm, men även i hela Mälardalen. Den nya Slussen är dimensionerad för att klara en global höjning av havsnivån på 1m, vilket är i linje med vad SMHI bedömer som sannolikt den kommande 100 åren.

Slussen är dessutom en viktig knutpunkt för stadens kollektivtrafik. För att staden ska kunna uppnå målet om en hållbar markanvändning samt att transporter inom stadens gränser ska kunna ske på ett miljöanpassat sätt, är det centralt att staden satsar på hållbara transporter.

Kollektivtrafik, cykel och eldrivna fordon är alla prioriterade transportmedel i Stockholm. Staden har ett mål om att 80 procent av

alla motoriserade resor i högtrafik ska ske med kollektiva färdmedel och 15 procent av alla resor i högtrafik ska ske med cykel till år 2030. För att detta ska vara möjligt i en stad med en växande befolkning, bygger staden ut kollektivtrafik och cykelrelaterad infrastruktur.

Tillsammans med Staten, SLL och närliggande kommuner gör Stockholms stad stora satsningar på utbyggnation av tunnelbana, tvärbana och pendeltågstrafik. Tunnelbanan och tvärbanan får nya sträckningar och Citybanan möjliggör en fördubblad kapacitet för den spårbundna trafiken genom staden.

Stadens stombussar drivs redan idag av miljövänliga drivmedel och en ökad tillgång till biogas är därför önskvärt. Staden har ett mål om att samla in och röta 70 procent av matavfallet i staden till 2020. Genom rötningsprocessen skapas biogas som sedan kan användas som drivmedel i kollektivtrafiken. För att detta ska vara möjligt krävs en förbättrad sorteringsprocess vid stadens avfallssorteringsverk. Staden bygger därför ut avfallssorteringsanläggningen i Högdalen. Vid anläggningen kommer så kallad NIR-sortering att installeras vilket medför att andelen av det biologiska avfallet som går till rötning istället för förbränning ökar.

Den ökade insamlingen av matavfall skapar även möjlighet för att återföra växtnäring till lantbruket i form av biogödsel och på så sätt bidra till målet om resurseffektiva kretslopp.

Sammanfattningsvis så investerar staden för att kunna möta behoven hos en växande befolkning och man gör det inom ramen för ett ambitiöst miljöprogram som är väl integrerat i stadens system för ledning och styrning. På så sätt kan man säkerställa att de investeringar som görs i staden görs i enlighet med ett klimatsmart och hållbart Stockholm. Detta gäller oavsett om det rör sig om bostäder, kollektivtrafik, klimatanpassningsåtgärder eller avfallshantering. Stadens klimathandlingsplan består av konkreta åtgärder som minskar utsläppen i en takt som innebär att staden kommer att vara fossilbränslefri till 2040. Som investerare tycker vi att man ska känna sig trygg med att en investering i Stockholms stad är att betrakta som en grön investering och ett bidrag till ett klimatsmart Stockholm.